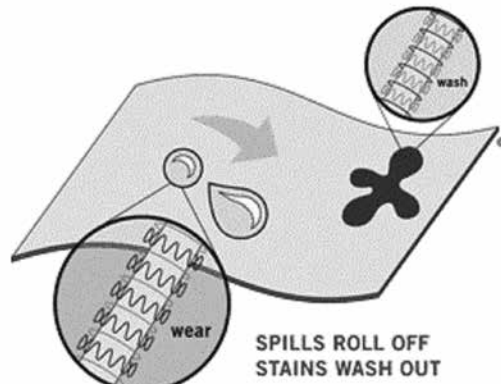

فناوری نانو و منسوجات نانوفناورانه تجاری

افزایش داده و به دلیل عدم استفاده از موادی مانند فرمالدهید، پرفلوئوروآکتانوتیک اسید (PFOA) و یا ترکیبات آلی فرار (VOCs)، این نوع منسوجات ۱۰۰٪ قابل بازیافت می‌باشند. نکته قابل توجه در مورد پارچه‌هایی که از پشت با Dura-block پوشش دهی شده‌اند، عدم امکان شست‌وشو و صرفاً امکان لکه‌زدایی از روی پارچه است.

فناوری نانو و شرکت BioAM

BioAM یک تکمیل ضد میکروب مقاوم در برابر شست‌وشو، بر روی پارچه نانو تکس است که بو و لکه‌های ایجادشده توسط میکروب‌ها را از طریق بار الکتریکی کاهش می‌دهد. دوام BioAM به اندازه عمر محصول است و تا ۵۰ مرتبه شست و شوی بهداشتی آزمایش شده است. این تکمیل بدون استفاده از آرسنیک، قلع، فلزات سنگین و یا نقره، انجام شده و بر روی قابلیت بازیافت پارچه هیچ‌گونه تأثیری ندارد.

فناوری نانو و شرکت EnviroCoat

EnviroCoat یک پوشش سطحی از جنس پلی‌استر ۱۰۰٪ است که به جای اکریلیک و لاتکس بر پشت پارچه اعمال شده و ۱۰۰٪ قابل بازیافت است. این محصول بر سطح پشتی پارچه لایه‌نشانی شده و پارچه‌ای ضد مایعات و لکه ایجاد می‌کند. علی‌رغم لایه‌نشانی بر پارچه، قابلیت تنفس‌پذیری منسوج کماکان حفظ شده و این خاصیت در طول عمر پارچه باقی‌مانده و مقاومت سایشی و استحکام دوخت پارچه را بهبود می‌دهد.

فناوری نانو و شرکت Crypton

Crypton یک لایه مقاوم در برابر رطوبت به صورت دائم بر روی الیاف تشکیل‌دهنده‌ی پارچه ایجاد می‌کند. این پوشش از روی سطح پارچه جدا نمی‌شود و تنها پارچه‌هایی که از قبل آزمون شده و مورد موافقت قرار گرفته‌اند می‌توانند برای تکمیل Crypton مورد استفاده قرار گیرند. لایه مقاوم در برابر رطوبت Crypton از ضمانت ۵ ساله برخوردار است.

InCase

InCase یک فناوری سفارشی است که متناسب با نوع مصرف به پارچه اضافه می‌شود و بخشی از خدمات Crypton به شمار می‌رود. این تغییر در ساختار مولکولی پارچه به منظور افزایش کشش سطحی پارچه انجام می‌شود و هیچ‌گونه رفتار ضد میکروبی و آلودگی در پارچه ایجاد نمی‌کند. تقریباً این فرآیند می‌تواند روی هر پارچه‌ای انجام شود، اما پیشنهاد شده است که بیشتر برای پرده اتاق، پارچه تابلو و کالای خواب مورد استفاده قرار گیرد. این خاصیت در طول عمر منسوج حفظ می‌شود، خاصیت ضد باکتری ناشی از یون نقره است. این محصول مقاوم در برابر روغن و آلودگی‌های با پایه آبی است و از مواد PFOA و پرفلوئوروآکتان سولفونات در آن استفاده نمی‌شود.

فناوری در حوزه صنعت نساجی با تغییرات چشم‌گیری روبرو شده است. از اوایل دهه ۹۰ میلادی و با عرضه‌ی منسوجات ضد لکه‌ی شرکت کریپتون مبتنی بر فناوری نانو، محصولات جدیدی به بازار مبل‌مان وارد شدند. ادعا می‌شد که بسیاری از این نوآوری‌ها سازگار با محیط‌زیست بوده و همچنین از دوام و قابلیت تمیز شدن بیشتری برخوردارند. در پی یافتن مزایا و معایب این فناوری‌ها، در ادامه به برخی از موارد نوآورانه اشاره می‌شود.

فناوری نانو و شرکت Greenshield

محافظ سبز یک فناوری نانومقیاس است که در طی آن یک نانوذره به منظور تولید منسوج مقاوم در برابر رطوبت و لکه، به پارچه متصل می‌شود. با استفاده از این فرآیند، مقدار فلوئوروکربن در مصارف صنعتی مانند تکمیل پارچه، ۷ تا ۱۰ برابر کاهش می‌یابد. این نوع تکمیل یک اتصال شیمیایی با انواع منسوجات برقرار کرده و از ثبات شست‌وشویی در دمای ۱۲۰ درجه سانتی‌گراد برخوردار بوده و این منسوجات جزء نسل جدید منسوجات به شمار می‌روند.

فناوری نانو و شرکت Nano-tex

تکمیل نانو تکس به منظور مقاوم کردن دائمی پارچه در برابر نفوذپذیری، آلودگی و همچنین بهبود مقاومت سایشی پارچه مورد نظر انجام می‌شود. این تکمیل را می‌توان به صورت هم‌زمان با تکمیل Dura-block (ایجاد یک لایه مقاوم در برابر مایعات بر پشت پارچه) و تکمیل BioAM (تکمیل ضد میکروب) بر منسوج انجام داد. هرچند این نوع تکمیل عاری از مواد شیمیایی نیست، اما انتظار می‌رود که در آینده این امر محقق شود. استفاده از مواد تکمیلی نانو تکس بر قابلیت بازیافت پارچه اثر گذار نیست. این تکمیل به صورت شیمیایی به پارچه متصل شده و در طول عمر پارچه ماندگار است.

فناوری نانو و شرکت Dura-block

وقتی که از Dura-block به صورت هم‌زمان با نانو تکس استفاده شود، Dura-block یک لایه تنفس‌پذیر مقاوم در برابر مایعات بر پارچه ایجاد کرده که هرگونه مایع یا لکه را دفع می‌نماید. این امر مقاومت سایشی پارچه را ۵۰٪

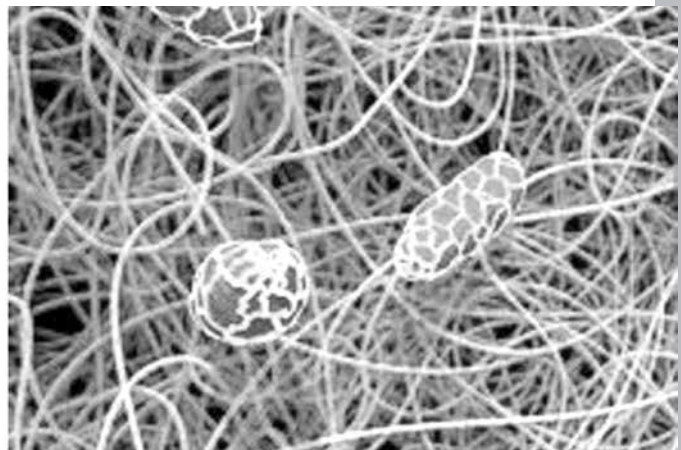
نانوفیلتر بی وزن نامرئی با روش ترکیبی الکتروریسی/الکترواسپری

یون‌های الکل دارای بار الکتریکی مخالف هستند. برخورد آن‌ها در هوا، باعث به وجود آمدن فیلم‌های لیفی فوق‌العاده نازک می‌شود. الکتروریسی فناوری است که به‌عنوان روشی برای تولید لایه بیافت از الیاف برای فیلترهای هوا توسعه داده شده است. با این حال، محققان این روش را بهبود بخشیده‌اند و به‌جای تولید تار عنکبوتی (وب) بر روی یک جمع‌کننده‌ی فلزی رسانا که پیش‌از این استفاده می‌شد، با استفاده از یک فناوری جدید، نانوفیلتری را از طریق پوشش دهی توری پلی کربنات نارسانا با منافذ ۵۵ میلی‌متری تولید نموده‌اند.

دستاوردهای منتشر شده از این تحقیق، چرخه‌ی مقالات پژوهشگران فعال در زمینه‌ی توسعه فناوری تولید و مطالعه خواص نانوفیلترها را تکمیل نموده است. مشخص شده است که خواص نوری و فیلتراسیون منحصر به فرد این محصول ناشی از سازوکار ویژه در کاهش منافذ و رفع عیوب موجود در فیلترهای معمول است. منافذ کاملاً از نحوه قرارگیری الیاف بر سطح فیلتر تاثیر می‌پذیرند. در نتیجه، یک نانوفیلتر خوب و فاقد منافذ بزرگ را می‌توان با حداقل مقدار نانو الیاف و حداقل ایجاد مقاومت در برابر جریان هوا تولید کرد.

علاوه بر آن ترمیم فعال منافذ بزرگ موجود میان الیاف، محصولی دارای خواص اصلی یک فیلتر و امکان تنظیم ابعاد منافذ را به وجود خواهد آورد که به آن غشاء Track-etched یا Nuclepores گفته می‌شود. محققان همچنین نشان دادند که سازوکار ترمیم با استفاده از روش معمول الکتروریسی که الیاف بر روی یک زیرآیند رسانا به‌صورت کاملاً تصادفی قرار می‌گیرند، امکان‌پذیر نیست.

آزمایش فیلم‌های الکتروریسی شده از نایلون ۴۶ نشان داده‌اند که فیلم‌ها تقریباً بی‌وزن و نامرئی بوده و کمتر از ۰.۹۸٪ از ذرات گردوغبار را جذب می‌کنند. به‌منظور بررسی آزمایشی، محققان از ذراتی با قطر ۰/۳-۰/۲ میکرون استفاده کردند. این ابعاد مربوط به ذراتی از گردوغبار است که توسط بینی جذب نشده و در صورت ورود به ریه سبب ایجاد خطرات سلامتی برای فرد خواهد شد. ذرات کمتر از میکرون هم ذراتی هستند که فقط برای فیلترهای پزشکی و صنعتی در نظر گرفته می‌شوند. در تمام این موارد علاوه بر کارایی، مقاومت در برابر جریان هوا نیز ارزیابی شد. آزمایش برای اندازه‌گیری مقاومت در برابر جریان هوا در مورد یک نمونه تکی انجام نشده است، چراکه نانوفیلتر واقعی از یک سطح چندین لایه با آرایش بندی پیچیده تشکیل می‌شوند. آزمایش‌ها نشان دادند که نانوفیلتر تهیه‌شده از نایلون ۴۶ از بهترین نتایج نسبت به فیلترهای قبل برخوردار بود. دانشمندان تصفیه هوا و آب را از جمله کاربردهای بالقوه این نانوفیلترها اعلام کرده‌اند؛ و به دلیل شفافیت از آن‌ها می‌توان در تحقیقات زیستی استفاده کرد. برای مثال پس از پمپاژ هوا یا آب به درون این فیلترها، رهگیری میکرو ارگانیزم‌ها در پس این فیلتر شفاف با استفاده از میکروسکوپ امکان‌پذیر خواهد بود.

یک گروه تحقیقاتی از موسسه بیوفیزیک نظری و تجربی آکادمی علوم روسیه ماده‌ی ایده‌آلی را برای حفاظت از اندام‌های تنفسی، انجام تحقیق تحلیلی و سایر اهداف عملی تولید کردند. آن‌ها موفق به تولید نانوفیلتر تقریباً بدون وزن شدند که از نانو الیاف نایلون با قطر کمتر از ۱۵ نانومتر ساخته شده است و از هرگونه مواد مشابه دیگر از نظر فیلتراسیون و خواص نوری بهتر است. محققین این پروژه که ماحصل کار خود را در مجله European Polymer Journal منتشر کرده‌اند و این نانوفیلتر را به‌عنوان یک ماده سبک‌وزن $10 \text{ (mg/m}^2\text{)}$ -۲۰، تقریباً نامرئی (انتقال ۰.۹۵٪ نور، بیش از یک پنجره شیشه‌ای)، با مقاومت کم نسبت به جریان هوا معرفی کرده‌اند که جذب کارآمد ذرات کوچک‌تر از یک میکرومتر را از خود نشان می‌دهد.

این گروه تحقیقاتی نشان داد که کاهش قطر الیاف از ۲۰۰ به ۲۰ نانومتر، مقاومت فیلتر در برابر جریان هوا به‌راستی دو سوم کاهش داده که این پدیده توسط آئرودینامیک کلاسیک قابل توجیه نیست. هنگامی که اندازه یک ذره کوچک‌تر از مسیر آزاد مولکول‌های گاز است، روش استاندارد برآورد مقاومت آئرودینامیکی بر اساس تئوری زنجیره دیگر قابل استفاده نیست. در شرایط عادی، حداقل مسیر آزاد متوسط مولکول‌های هوا ۶۵ نانومتر است.

میانگین مسیر آزاد به‌صورت میانگین فاصله طی شده توسط یک مولکول پیش از برخورد با مولکول دیگر تعریف می‌شود. تنها در صورتی که همه موانع بر سر راه مولکول آزاد بسیار بزرگ‌تر از این مقدار باشند، جریان آزاد ایجاد می‌شود و می‌توان این جریان را به‌عنوان یک محیط پیوسته در نظر گرفت.

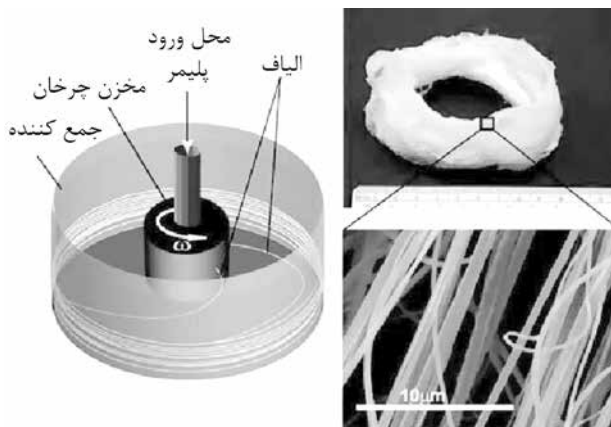
سازوکار تولید نانوفیلتر

دانشمندان در این پژوهش از روش الکتروریسی استفاده کردند که شامل شکل‌گیری یک جریان پلیمری (جت) محلول است که از طریق نازل مخصوص و تحت تأثیر یک میدان الکتریکی ایجاد می‌شود. از سوی دیگر، اتانول تحت تأثیر میدان الکتریکی اسپری (الکترواسپری) می‌شود. جت پلیمر و

تولید پوشاک نانوفناورانه حاصل همکاری شرکت FibeRio و VF

پوشاک نانوفناورانه سبک تر و ارزان تر

گفته می‌شود مساحت جانبی بزرگ تر و منافذ کوچک تر نانو الیاف، موجب بهبود ویژگی‌های مواد لیفی می‌شوند. بر این اساس، شرکت‌ها قادرند تا با کاهش قابل توجه میزان مواد در محصول نهایی، سطح عملکرد الیاف را بهبود بخشند؛ این کار موجب وزن سبک تر و کاهش هزینه خواهد شد. فناوری نیرو ریزی FibeRio قادر است تا هر دو نوع متداول ذوب ریزی و محلول ریزی نانو الیاف را انجام دهد. گفته شده است از آنجایی که ذوب ریزی به حلال نیازی ندارد، روش پایدارتری در تولید الیاف محسوب می‌شود. علاوه بر این، در نیرو ریزی (استفاده از نیروی گریز از مرکز) در مقایسه با روش متداول الکتروریسی (استفاده از نیروی الکتروستاتیک) برای تولید نانو الیاف، حلال کمتری استفاده می‌شود.

FibeRio به عنوان متخصص لایه عملکرد، خدمات بهبود پوشش‌های میانی کامپوزیتی از جمله توسعه غشای نانولیفی، تولید نیمه‌صنعتی برای راه‌اندازی محدود و عرضه لایه عملکرد را ارائه می‌دهد.

پوشاک نانوفناورانه با نام‌های تجاری مختلف

VF یک شرکت پیشرو در طراحی، تولید، بازاریابی و توزیع پوشاک مارک‌دار، کفش و لوازم جانبی است. این شرکت در سال ۱۹۹۸ تأسیس شده و هم‌اکنون با بیش از ۳۰ نام تجاری، ۶۴ هزار همکار از درآمدی بالغ بر ۲۱۰۴ میلیارد دلار و بازار جهانی بیش از ۱۷۰ کشور برخوردار است. بزرگ‌ترین نام‌های تجاری همکار این شرکت عبارت‌اند از:

شرکت فناوری FibeRio (تولیدکننده نانو الیاف) از مشارکتی استراتژیک با شرکت VF خبر داد. VF یک شرکت پیشرو و دارای نام تجاری در زمینه پوشاک، کفش، پاپوش و لوازم جانبی است و این همکاری به منظور توسعه و تجاری‌سازی نسل بعدی پوشاک نانوفناورانه با استفاده از پارچه‌های نانولیفی شرکت FibeRio صورت گرفته است. این مشارکت بر پایه فناوری نیرو ریزی (Forcespinning) شرکت FibeRio و توانایی این شرکت در تولید انبوه مواد نانولیفی منحصربه‌فرد صورت گرفته است. شرکت VF در نظر دارد، از توانایی‌ها و تجربیات شرکت Fi-berio که دستاورد سه مرکز نوآوری بین‌المللی است در جهت پیشرفت و افزایش عملکرد پوشاک، کفش و لباس‌های جین خود استفاده نماید.

مواد نانولیفی با کارایی بالا در تولید پوشاک نانوفناورانه

Dan Cherian معاون رئیس کل مرکز نوآوری جهانی VF می‌گوید: سیاست مرکز نوآوری جهانی VF بر محور طراحی و تولید موادی است که بر آینده پوشاک و کفش مصرف‌کنندگان تأثیر معناداری خواهند گذاشت. مشارکت با شرکت FibeRio گامی بزرگ در راستای توسعه اختصاصی شرکت، مواد نانولیفی با عملکرد بالا، گسترش مرزهای عملکرد نانو الیاف و کشف بازارهای جدیدی در حوزه کفش و پوشاک نانوفناورانه خواهد بود.

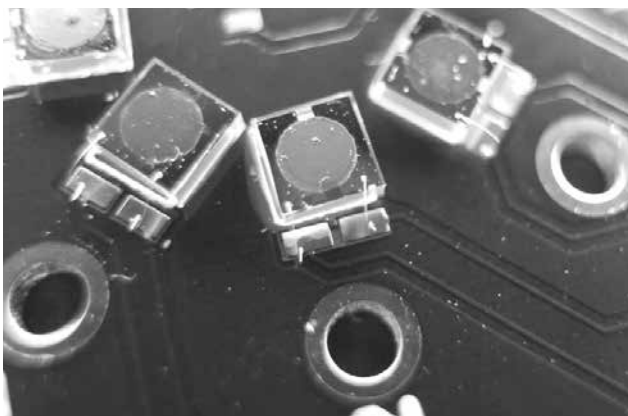
Ellery Buchanan مدیرعامل شرکت FibeRio نیز توضیح داد: ما مشتاق هستیم تا در زمینه منسوجات نانولیفی مبتنی بر نیرو ریزی با شرکت VF همکاری داشته باشیم. سابقه طولانی این نام تجاری و برتری عملیاتی شرکت VF، به همراه تخصص ما در تولید نانو الیاف پیشرو در مقیاس تجاری، یک فرصت عالی برای حضوری فعال در چشم‌انداز رقابتی آینده ایجاد می‌کند.

بینی الکترونیکی نانولیفی و تشخیص گازهای سمی

فرود اضطراری نگران کننده برای مسافران، آتش سوزی و قطعی برق هواپیما به دلیل از دست دادن سوخت شود. سوخت آلکان به شکل روغن های سوختی، جزء اصلی در بمب های دستی همچون بمب استفاده شده در بمب گذاری شهری اوکلاهاما در سال ۱۹۹۵ به شمار می رود. استفاده از این حس گر در سامانه های امنیتی از بروز حملات انفجاری آینده جلوگیری می کند.

فناوری موجود در بینی الکترونیکی نانولیفی تشخیص گاز

شرکت آمریکایی VAPORSENS که از سوی برنامه فناوری و نوآوری تجاری معتبر یوتا (TCIP)، برنامه بنیاد ملی علوم و تحقیقات نوآورانه کسب و کارهای کوچک (SBIR) و آژانس کاهش تهدیدات دفاعی وزارت دفاع آمریکا (DOD) (DTRA) و سرمایه گذاران خصوصی مورد حمایت مالی قرار می گیرد، حس گرهای نانولیفی را تولید کرده و قصد دارد این وسیله را تا سال ۲۰۱۷ وارد بازار نماید. نانو الیاف موجود در این حس گرها از نظر الکتریکی رسانا بوده و هنگامی که بر یک سطح پوشش داده می شوند، یک مدار الکتریکی را ایجاد می کند. ولتاژ بر مدار الکتریکی اعمال شده و جریان پایش می شود. هنگامی که الیاف با یک گاز شیمیایی تماس پیدا می کند، انتقال الکترون در مدار نانولیفی مختل می شود. مقاومت الکتریکی این حس گر در پاسخ به تغییرات محیط شیمیایی پیرامونش تغییر می کند. استفاده از نانو الیاف، محدودیت های قبلی از جمله رطوبت، دما، زمان بازیابی خاصیت و میزان حساسیت حس گرها را برطرف کرده است.

بیش از ۳۰ نوع نانو الیاف تاکنون تولید شده است. هریک از الیاف پاسخ متفاوتی نسبت به مواد شیمیایی همچون TNT، آمونیاک و یا فرمالدئید از خود نشان می دهند. هنگامی که حس گرهای نانولیفی با یک آرایه تلفیق می شوند، در پاسخ به هر نوع ماده ی شیمیایی یک الگوی منحصر به فرد یا یک اثر انگشت بویی از خود نشان می دهند. آرایه حس گر کوچک بوده و قابل تلفیق با دستگاه های تشخیص قابل حمل یا قابل پوشیدن است و این حس گر را می توان به سادگی درآوردن یک کارت حافظه دوربین، تعویض نمود.

سوخت های آلکانی - جزء اصلی روغن و بنزین و سوخت های دیگر - گازی بی بو، بی رنگ و از نظر شیمیایی غیرفعال است که همین امر تشخیص آن را دشوار می کند. روش تشخیص سنتی نیازمند تجهیزات آزمایشگاهی بزرگ و سنگین است، اما امکان آشکارسازی دستی با استفاده از کامپوزیت های لیفی جدید ممکن است به زودی حاصل شود. این کامپوزیت متشکل از شبکه ای از نانو الیاف بوده که همچون تازک های بویایی در بینی مولکول های مواد شیمیایی را از هوا جذب می کند. مولکول آلکان بین نانو الیاف به دام افتاده و به دلیل ممانعت از انتقال الکترون میان الیاف، حضور بخارهای آلکان علامت داده می شود. بینی الکترونیکی نانولیفی متشکل از این کامپوزیت در مصارف متعددی همچون تشخیص نشت خط لوله، نشت سوخت هواپیما و در سامانه های امنیتی قابل استفاده هستند.

بینی الکترونیکی نانولیفی و تشخیص نشت در خطوط انتقال سوخت

عدم تشخیص زودهنگام نشت از خطوط لوله می تواند موجب آلوده شدن محیط اطراف و منابع آبی شود. معمولاً، نشت از خطوط لوله تنها زمانی قابل تشخیص است که منجر به افت فشار قابل توجه در لوله ها شود. نصب این حس گرها در طول خطوط لوله می تواند موجب تشخیص زودهنگام بخارهای آلکان و جلوگیری از بروز نشت گاز شود. برای مثال، بروز نشت در خط لوله Nexen در شمال آلبرتا در سال ۲۰۱۵ در مراحل اولیه توسط سامانه ایمنی کارخانه تشخیص داده نشده بود.

بینی الکترونیکی نانولیفی و تأمین امنیت مخازن سوخت هواپیما

در حال حاضر نشت سوخت هواپیما، فقط از طریق بصری و با دنبال کردن تراوش های سوخت رنگی از کیسه های پارچه ای منعطف در هواپیما قابل تشخیص است. قرارگیری این حس گرها در اطراف کیسه ها می تواند موجب اطلاع خلبان از نشت در لحظه وقوع این اتفاق شده و این امر موجب اجتناب از

باتری پوشیدنی و عدم نیاز به شارژر گوشی همراه

در راستای توسعه باتری پوشیدنی شارژ پذیر، جزء جمع کننده جریان باید نسبت به سلول های متداول فعلی، دچار تغییرات اساسی شود؛ چراکه جمع کننده جریان تا حد زیادی ویژگی های مکانیکی تمام سلول را تعیین می کند؛ جنک ووک چوی، استادیار موسسه علوم و فناوری پیشرفته کره این موضوع را بیان می کند. در طول این مسیر، یکی از بهترین روش های طبیعی، استفاده از منسوجات تلفیق شده با مواد رسانا به عنوان جمع کننده جریان است.

چوی همچنین در گزارش های قبلی خود خاطرنشان کرد که استفاده از نانولوله های کربنی در ساخت ابر خازن ها و باتری های کاغذی، موجب بروز محدودیت هایی در اندازه سلول و سرعت عملکرد آن می شود. همچنین، بررسی جمع کننده های جریان حاوی فلز، همچون منسوجات پوشش داده شده با نقره، نشان می دهد که این جمع کننده ها نیز با چالش فرسودگی های ناشی از خمش، مشکلات مکانیکی و قیمت روبرو هستند.

سلول های باتری های طراحی شده توسط این گروه تحقیقاتی، چندین آزمون مکانیکی بسیار شدید را پشت سر گذاشته و در عین حال در مقایسه با باتری های متداول بر پایه فلز ورقه ای (فویلی)، خواص الکتروشیمیایی مشابهی را ارائه می دهند. این ویژگی در باتری پوشیدنی شارژ پذیر حائز اهمیت است که چسب و جداکننده در عین منعطف بودن، استحکام مکانیکی مناسبی برای کل سیستم فراهم نمایند.

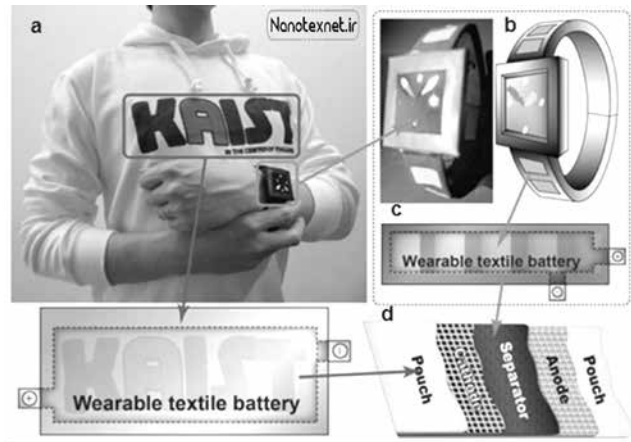
محققان تصمیم گرفتند به منظور ساخت سلول های قابل پوشیدن، به جای تغییر در سلول های معمولی مسطح، اقدام به بررسی مواد غیر معمول نمایند. پس از جستجو در طیف گسترده ای از مواد، آن ها دریافتند که پلی اورتان - با توجه به ویژگی های شیمیایی و ساختار پلیمری - دارای خواص مختلفی است که برای استفاده به عنوان چسب و جداکننده در یک باتری قابل پوشیدن مناسب است.

سلول های خورشیدی سبک و منعطف با زیر آیند پلاستیکی با اتصال به سطح بیرونی باتری منسوج، بدون نیاز به اتصال به یک منبع انرژی فیزیکی، برای شارژ کردن باتری منسوج استفاده می شود.

در حالی که تعویض و یا شارژ مجدد باتری ساعت یا تلفن کار نسبتاً ساده ای است، اما این کار در مورد باتری هایی که با منسوجات تلفیق شده اند، ممکن است ساده نباشد. این گروه تحقیقاتی یک سری از سلول های خورشیدی پلیمری منعطف را با باتری منسوج قابل پوشیدن تلفیق کرده اند.

مزایای باتری پوشیدنی منسوج

چوی گفت که چرخه پر و خالی شدن شارژ باتری پوشیدنی منسوج، به خوبی و با سرعت مناسبی انجام می شود. اولاً، بدون نیاز به تا کردن و صاف کردن، این باتری در مقایسه با نمونه فویلی عملکرد بهتری را نشان می دهد؛ از آن مهم تر اینکه باتری پوشیدنی منسوج، پس از چندین بار چرخه ی تا کردن، کماکان

همزمان با پیشرفت های منسوجات الکترونیکی قابل پوشیدن، از سوی محققان حرکتی به سوی ساختن خازن ها و باتری پوشیدنی منعطف به منظور ذخیره سازی و تولید انرژی صورت گرفته است. به طور مثال، در خبری با عنوان "پنبه الکترونیکی با دو رویکرد متفاوت تولید"، استفاده از الیاف پنبه برای تولید ابر خازن های قابل پوشیدن شرح داده است. در سال های اخیر در مورد تولید باتری های لیتیومی تا شو نیز اقداماتی صورت گرفته است.

توسط یک گروه تحقیقاتی در کشور کره، گامی دیگر در راستای توسعه باتری پوشیدنی منعطف برداشته شده است، به طوری که این باتری ها قادرند از طریق تلفیق با سلول های خورشیدی، انرژی مورد نیاز برای شارژ شدن خود را از طریق نور خورشید دریافت کنند. گزارش کار این گروه، در اکتبر ۲۰۱۳ در مجله nano letter با عنوان "باتری های منسوج قابل پوشیدن که می توانند با انرژی خورشیدی شارژ شوند" منتشر شده است.

بنا بر اعلام این گروه تحقیقاتی، باتری پوشیدنی با کارایی بالا با استفاده از موادی غیر از مواد متداول که در اجزای اصلی باتری ها و لوازم جانبی آن ها استفاده می شوند، ساخته شده اند. نخ پلی استر پوشش داده شده با نیکل به عنوان جمع کننده جریان برای رهایش تنش مؤثر، بایندر پلی اورتان برای چسباندن قوی مواد فعال و جداکننده ی پلی اورتانی با خواص مکانیکی، حرارتی و الکتروشیمیایی بالاتر به کار برده شده اند.

باتری قابل پوشیدن؛

(a) تصویری از باتری منسوج قابل پوشیدن با نمای بزرگ از ساختار داخلی سلول جاسازی شده در لباس.

(b) نمایی از باتری منسوج جاسازی شده در بند ساعت.

(c) دیودهای نورتاب آلی (۱ زرد، ۱ آبی و ۴ سفید) برای نمایان کردن عملکرد باتری در بند ساعت.

(d) طرح واره ای از پیکربندی اجزای اصلی باتری منسوج قابل پوشیدن بر پایه مواد منعطف و خمش پذیر.

Nano Textile

باتری‌های منسوج قابل پوشیدن با پایداری مکانیکی استثنائی به‌خصوص در قالب لباس‌ها و بند ساعت شوند.

این نیز غیرمنطقی به نظر نمی‌رسد که ما انتظار داشته باشیم باوجود قابلیت‌های شارژ خورشیدی، آنچه امروزه درباره انواع کاربردهای باتری‌های قابل پوشیدن به ذهنمان می‌رسد، در آینده محقق شود.

عملکرد پر و خالی شدن شارژ را به‌خوبی انجام می‌دهند. پس از ۴۰ چرخه پر و خالی شدن شارژ معادل با ۵۵۰۰ بار چرخه‌ی تا شدن، این باتری‌ها کماکان ۹۱.۸٪ از کارکرد اولیه خود را حفظ کرده‌اند.

چوی در خلاصه کارشان می‌گوید: تحقیقات ما نشان می‌دهد که مواد و فرآیندهای ساخت به‌صورت متحد می‌توانند منجر به تحقق بخشیدن به

بازار در انتظار رایانه‌هایی از الیاف پنبه با پوشش نانوذرات طلا

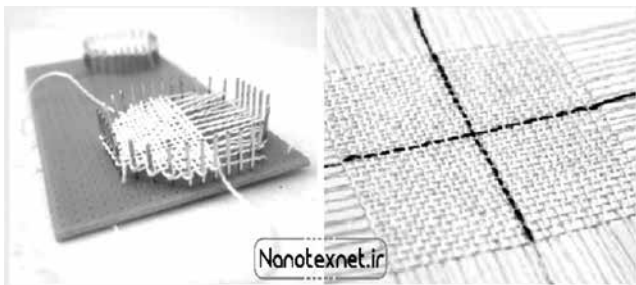
PEDOT poly (3,4-ethylenedioxythiophene)، پوشاننده. براساس گزارش منتشرشده، این الیاف نسبت به الیاف ساده پنبه، هزار برابر رساناتر، کمی سخت‌تر و درعین حال دارای خواص کشسانی بهتری هستند.

الیاف پنبه پوشش داده شده با نانوذرات طلا

با ساخت یک مدار ساده که متشکل از یک باتری و یک دیود نوری (LED) بوده و با یک لیف پنبه‌ای به هم متصل شده بودند، رسانایی الیاف پنبه را اثبات کردند.

به‌گفته‌ی خوان هینستروزا مدیر آزمایشگاه نساجی دانشگاه کورنل، اگر بتوان فهمید که به‌عنوان مثال در یک تی‌شرت، چه تعداد لیف باید به‌کاربرده شود و چه تعداد اتصال داخلی بین تاروپود پارچه باید وجود داشته باشد می‌توان به یک توان محاسباتی بسیار مناسب و معقول دست‌یافت.

این فعالیت از دید افرادی که در پی ایجاد کاربردهای بالقوه و راه‌های جدید برای تلفیق الکترونیک با منسوجات متداول هستند، دور نمانده است. این گروه در مسیر تولید الیاف چندمنظوره با استفاده از فرآیندهای نانو از کمک‌های مالی آژانس‌های فدرال، دولتی و همچنین کنسرسیوم صنعتی ویژه اکتشافات بهره‌مند شده است.

درحالی‌که حس‌گرهای قابل پوشیدن ازجمله کاربردهای کوتاه‌مدت این الیاف به شمار می‌روند، در آینده دورتر این الیاف ممکن است در کاربردهای دیگر نیز قابل استفاده باشند. به‌گفته‌ی هینستروزا، شاید یک روز حتی تولید رایانه‌های با استفاده از الیاف پنبه‌ای با روشی مشابه با خیوس (وسیله ضبط متشکل از الیاف گره زده شده که توسط امپراتوری اینکا در پرو استفاده می‌شد) امکان‌پذیر شود.

محققانی از فرانسه، ایتالیا و ایالات‌متحده از طریق بافتن نوع پارچه پنبه‌ای همراه با ترانزیستور رویکرد جدیدی را در ساخت رایانه‌ها به وجود آورده‌اند. طبق اخبار منتشرشده از آزمایشگاهی در دانشگاه کورنل، رایانه‌های قابل پوشش در حال تغییرات جدیدی هستند. ترانزیستورهایی از الیاف پنبه‌ای در آزمایشگاه فناوری نانو نساجی در دانشگاه کورنل تهیه‌شده‌اند که هدف از تولید این ترانزیستورها، فراهم ساختن امکان جمع‌آوری، پایش و انتقال اطلاعات می‌باشد.

ازجمله کاربردهای نهایی پیش‌بینی‌شده برای این دستاورد می‌توان به لباس‌هایی برای اندازه‌گیری مواد آلاینده، لباس‌های آتش‌نشانی با قابلیت شناسایی مواد شیمیایی، تی‌شرت‌های نمایشگر اطلاعات، پوشاک برای اهداف پزشکی و پایش ضربان قلب و تعرق و همچنین به‌عنوان تابلو فرش در محیط‌های تجاری به‌منظور اندازه‌گیری مواد حساسیت‌زا و میزان رطوبت محیط اشاره نمود. این گروه با هدف تولید ترانزیستورهایی از الیاف پنبه به وجود آمد و کار خود را از اتصال حس‌گرها یا پردازنده‌ها به پوشاک آماده آغاز کرد؛ و به‌جای آن، موفق به‌قرار دادن دستگاه‌های بازیابی اطلاعات درون پارچه شدند. تمرکز آزمایشگاه فناوری نانو بر تلفیق علم نساجی با حوزه‌های در حال ظهور علم نانو است.

چگونگی تولید الیاف پنبه رسانا

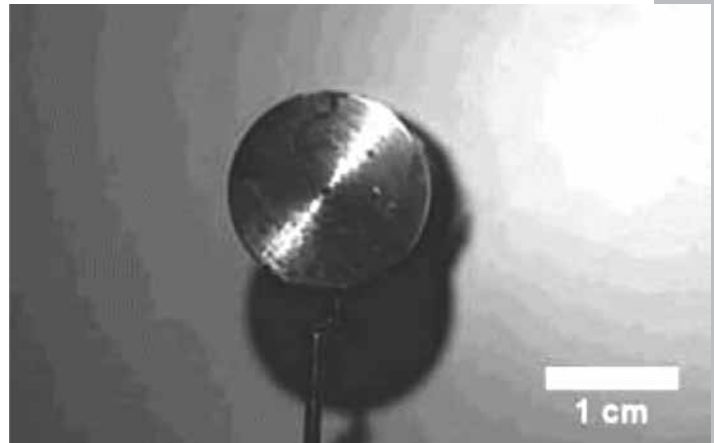
این گروه، به‌منظور رسانا کردن الیاف پنبه، هر رشته از آن را با یک روکش متشکل از نانو ذرات طلا و یک لایه‌نازک رسانای دیگر از جنس

ساخت دستگاه تولید نانو الیاف قابل حمل

به گفته نینا سیناترا، دانشجوی کارشناسی ارشد در گروه بیوفیزیک و نویسنده مقاله، هدف اصلی ما از این تحقیق رسیدن به دستگاه قابل حملی است که بتوان با آن به تولید نانوالیاف قابل کنترل دست یافت.

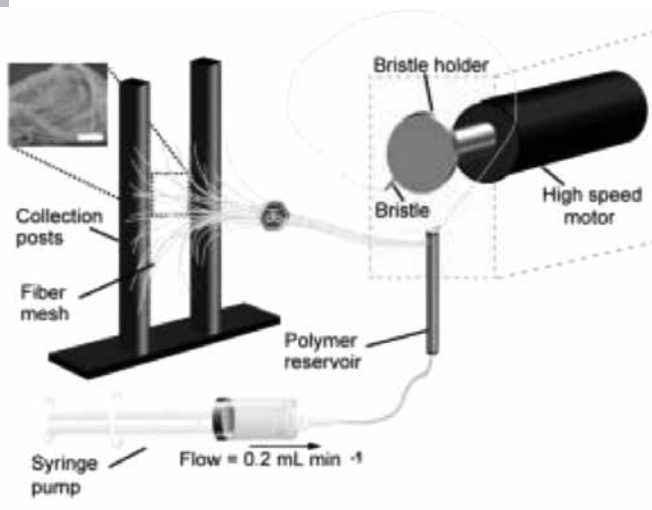
به منظور توسعه این ابزار با عنوان point-and-shoot ما نیاز به تکنیکی داشتیم که بتواند الیافی بسیار آرایش یافته و تراز با توان منطقی و عملیاتی بالایی را تولید کند.

روش تولید جدید نانوالیاف بنام ریسندگی کششی، با تغذیه نرخ پایین توسط پمپ شدن از مخزن پلیمر و یا پروتئین و گرفتن آن توسط تراولر و نیروی گریز از مرکز صورت می‌گیرد. حرکت الیاف در یک مسیر مارپیچ صورت گرفته است.

محققان در دانشگاه هاروارد دستگاه تولید نانو الیاف سبک و قابل حملی را توسعه داده‌اند که برای تولید پارچه‌های کوچک و یا باند زخم در میدان جنگ می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد.

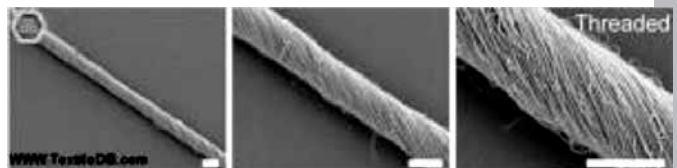
راه‌های بسیاری برای تولید نانو الیاف وجود دارد. این مواد تطبیق پذیر - که با توجه به اهداف مشخص از جمله برنامه‌هایی مانند تولید جلیقه‌های ضد گلوله و مهندسی بافت را شامل می‌شود. با استفاده از نیروی گریز از مرکز، نیروی موئینگی، میدان الکتریکی، کشش، ذوب و تبخیر به دست می‌آیند. هر کدام از این روش‌های ساخت نانو الیاف جوانب مثبت و منفی دارد. بعنوان مثال جت ریسندگی روتاری RJS و جت ریسندگی غوطه‌وری روتاری iRJS تکنیک‌های جدید هستند که از گروه بیوفیزیک در دانشگاه هاروارد، دانشکده مهندسی و علوم کاربردی SEAS و موسسه مهندسی بیولوژیک ویز الهام گرفته شده است.

برخلاف فرآیندهای دیگر که شامل متغیرهای متعددی برای تولید نانو الیاف است در این روش تنها نیاز به پردازش یک پارامتر است، یعنی ویسکوزیته محلول، برای تنظیم قطر نانو الیاف که موجب سهولت کار نیز می‌شود.

ریسندگی کششی با طیف وسیعی از پلیمرها و پروتئین‌ها سازگار است. همچنین در این روش پژوهشگران به اثبات مفهوم برنامه‌های کاربردی با استفاده از پلی‌کاپرولاکتون و الیاف ژلاتین در رابطه با تولید مستقیم بافت ماهیچه‌های رشد یافته و عملکرد زیستی داربست‌ها و همچنین استفاده از نایلون و پلی‌اورتان برای تولید بخشی از پوشاک دست یافتند. که به گفته کیت پارکر استاد مهندسی بافت و مدیر گروه بیوفیزیک این مطالعه سودمندی این سیستم را نشان می‌دهد.

برای برنامه‌های آتی این نوآوری می‌توان ساخت نانوتکستایل‌های قابل تنظیم که می‌توانند بصورت اسپری بروی پوشاک ورزشکاران در هنگامیکه احساس سرما می‌کنند اسپری شوند یا باندهای استریلی که مستقیم بر روی زخم اسپری می‌شوند و یا تولید پارچه با خواص مکانیکی متفاوت را متصور بود.

هر دو روش RJS و iRJS حل کردن پلیمر و پروتئین در یک محلول مایع و استفاده از نیروی گریز از مرکز و یا شتاب‌دهنده جت برای کشیده شدن و سفت شدن پلیمر جت و تولید الیاف در مقیاس نانو است. این روشی عالی برای تولید مقادیر زیاد و طیف وسیعی از مواد می‌باشد از جمله DNA، نایلون و حتی کولار، اما نکته مهم این است که تابحال این دستگاه‌ها قابل حمل نبوده‌اند.

به گفته گروه بیوفیزیک دانشگاه هاروارد دستگاه توسعه یافته، یک وسیله دستی است که می‌تواند به سرعت نانو الیاف آرایش یافته را با کنترل دقیق تولید نماید. تنظیم هم تراز و رسوب‌دهی الیاف هنگام ساخت داربست‌های نانولیفی که تقلیدی از بافت بدن است و یا طراحی نقطه‌ای از پوشاک که باید شکل خاص داشته باشد بسیار مهم است.

ماشین آلات مختص خارج سازی آب از پارچه

عمده آن پایین آمدن ویسکوزیته است که باعث می شود آب بین دو غلتک سریع تر به عقب جریان یابد.

(د) سرعت پارچه؛ افزایش سرعت تا ۹۰ متر بر دقیقه تاثیر اندکی بر نگهداری آب می گذارد، یعنی اگر سرعت در این دامنه دو برابر شود نگهداری آب در پارچه پنبه ایی تنها ۳ درصد، در ویسکوز ۳/۵ درصد و در نایلون یک درصد افزایش می یابد.

(ه) قطر غلتک؛ این موضوع هم تاثیر اندکی دارد. غلتک های کم قطرتر ناحیه تماس کمتری دارند و بنابراین فشار بالاتری تولید می کنند. ولی تفاوت میان غلتک ۵۰ سانتی متری و ۱۵ سانتی متری تنها ۳ درصد کاهش نگهداری آب در دومی است.

در اکثر دستگاه های پرس غلتکی ابتدا دو سر پارچه را در بین غلتک ها قرار می دهند.

این کار باعث می شود که در پارچه تغییر شکل به وجود آمده و فشار کمتری در وسط

غلتک اعمال شود. یکی از پیشرفت های جالب در این زمینه ارائه غلتک هایی با پوشش

بسیار انعطاف پذیر می باشد که معروفترین آنها غلتک Roberto هستند. پوشش غلتک

از الیاف پوشیده شده لاستیک انعطاف پذیر تشکیل شده است که تحت فشار ۷ تا ۱۰

سانتیمتر ضخامت دارند، به نظر می رسد اینگونه غلتک های به ویژه برای پارچه های

کشایف یا تاروی پودی نسبتاً کم تراکم کارایی خوبی داشته باشند. بسیاری از پارچه هایی

که در نتیجه سانتریفیوژ کردن بسیار چروک می خورند یا در نتیجه تحت فشار قرار

گرفتن بین غلتک های پرس آسیب می بینند، با عبور از یک شکاف مکنده آبیگری

می شوند. این روش به خصوص برای پارچه های تاروی پودی فیلامنتی مناسب است. از

آنجا که این نوع ماشین ها فضای اندکی را اشغال می کنند، می توان آنها را در جلو یک

استنتر یا خشک کن سیلندری قرار داد. طرز کار این ماشین به این صورت است که هوا

از طریق شکاف از درون پارچه می گذراند، عبور سریع هوا از داخل پارچه آب اضافی را

از آن بیرون می کشد. واضح است که به حداقل رساندن نشت هوا حائز اهمیت است،

به این منظور شکاف در دو طرف پارچه به وسیله طوقه های لاستیکی یا پلاستیکی

پوشانده می شود.

پارچه باید قبل از عبور از شکاف و بدنال آن عبور از یک جفت غلتک کشنده در وسط

حرکت می کند. بررسی اصول آبیگری مکشی که بیشتر برای پارچه های سلولزی مورد

استفاده قرار می گیرد نشان می دهد که در این روش خروج آب بسرعت انجام می گیرد.

برای اینکار لازم است پارچه به مدت ۱ تا ۲ ثانیه بروی شکاف باشد. برای آبیگری

پارچه عرض شکافها عموماً بین یک تا سه میلی متر است و فشار مکشی ۴۰ KPa

مگر برای پارچه های بسیار متراکم، مناسب می باشد.

هزینه فزاینده انرژی منجر به ابتکارات جدیدی برای خارج ساختن آب منسوجات شده

است. ماشین هایی که بر اساس استفاده از هوای فشرده یا بخار پر فشار برای بیرون

راندن آب پارچه طراحی شده اند موفقیت اندکی داشته اند. اخیراً در روشی که در ساخت

کاغذ استفاده می شود برای منسوجات استفاده می شود، پارچه همراه یک تسمه نمدی

پیوسته به دور یک استوانه مشبک حرکت می کند.

نمد محلول را جذب کرده و از پارچه جدا می شود. عمل مکش به داخل استوانه انجام

میگیرد و آب داخل نمد کشیده می شود. روش عمل شاید مشابه استفاده از یک غلتک

بسیار انعطاف پذیر باشد، یعنی هنگامی که نمد و پارچه از بین دو غلتک خارج می شوند،

کاهش فشار باعث می شود که نمد انبساط یافته و محلول را از پارچه جذب می نماید.

منسوجات را پس از رنگرزی و یا شستشو باید خشک نمود. این کار در دو مرحله صورت می گیرد، ابتدا بیرون کشیدن آب اضافی به صورت مکانیکی و سپس کاربرد حرارت برای تکمیل فرآیند صورت می گیرد. استفاده از حرارت برای بیرون کشیدن آب اضافی پر هزینه است و بنابر این به حداکثر رساندن کارایی وسایل مکانیکی از اهمیت زیادی برخوردار است، راهکارهای مکانیکی عبارتند از سانتریفیوژ کردن، پرس غلتکی Magling، روش های مکشی و سایر روش ها

سانتریفیوژها

سانتریفیوژهای پارچه بسیار مشابه آنهایی هستند که برای نخ مورد استفاده قرار

می گیرند، ولی معمولاً دارای قطر بزرگتر (۱۵۰ Cm) و با سرعت بسیار کمتری

می چرخند. یک مشکل اساسی که از سانتریفیوژ کردن ناشی می شود، تمایل به تشکیل

چروک هایی است که ممکن است قابل برطرف سازی نباشند. برای پارچه های حساس،

ده دقیقه آبیگری با سرعت ۳۵۰ دور در دقیقه در یک سبد با قطر ۱۵۰ سانتی متر یا

۴۰۰ دور در دقیقه در یک سبد با قطر ۱۲۰ سانتی متر توصیه می شود. سانتریفیوژ کردن

بر خلاف پرس غلتکی و روش مکشی تک مرحله ایی است. پارچه از طریق یک دریچه

و یک قرقره که با هوای فشرده به حرکت در می آید وارد دستگاه می شود. در جریان

بارگیری سبد را به آرامی می چرخاند تا توازن یکنواختی بدست آید. برای ایمنی بیشتر

یک در پوش دارای قفل داخلی برای سانتریفیوژ ضروری است، به طوری که موتور

بدون قفل شدن درپوش حرکت نکند و در پوش نیز تا ایستادن کامل سبد باز نشود.

دستگاه های پرس غلتکی که برای خارج کردن آب پارچه مورد استفاده قرار می گیرند

مشابه دستگاه های پد هستند. تفاوت آنها این است که لازمه دستگاه های پد یکنواختی

رنگ ها و تکمیل است ولی در دستگاه های پرس آبیگری مناسب حائز اهمیت است.

عواملی که میزان نگهداری آب در پارچه را بلافاصله پس از پرس کردن تعیین می کنند

عبارتنداز:

(الف) فشار اعمال شده به روی پارچه؛ که از تقسیم مجموع بار اعمال شده بر دو سر

غلتک ها محاسبه و با واحد Kg/Cm بر آورد می شود.

(ب) سختی سطح غلتک؛ در مورد پارچه های تاروی پودی غلتک سخت تر یعنی تغییر

شکل کمتر، فشار بالاتر و نگهداری آب کمتر است.

(ج) دمای آب داخل پارچه؛ با افزایش دما میزان نگهداری آب کاهش می یابد که علت

مشاهده خسارت سطحی در یک کامپوزیت ابریشم اپوکسی توسط کاوشگر نانومقیاس فلورسنتی

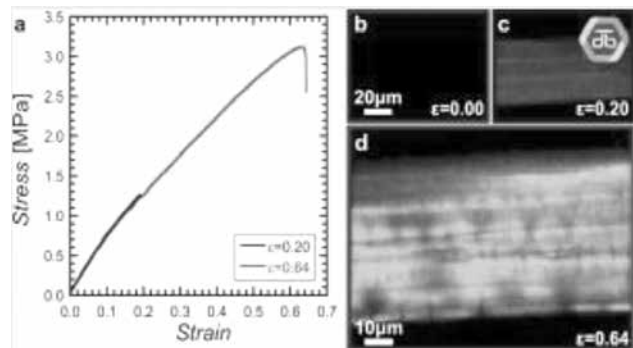
فریتز ولراد در دانشگاه آکسفورد از کرم‌های ابریشم تهیه شده است. کامپوزیت‌های تقویت شده با الیاف ابریشم جنبه‌های مفیدی از قدرت الیاف و چقرمگی پلیمر را به نمایش می‌گذارد. همه کامپوزیت‌ها در یک نقطه یعنی مقاومت اشتراک دارند که رابطه توانایی کامپوزیت در برابر آسیب‌هاست. کامپوزیت‌های نازک و انعطاف پذیر که اغلب توسط طراحان و تولید کنندگان مطلوب هستند اما در عین حال اندازه‌گیری خواص این نوع کامپوزیت‌ها چالش برانگیز است. پژوهشگر جفری گیلن می‌گوید: راه‌های زیادی برای اندازه‌گیری خواص میکروسکوپی به کامپوزیت وجود دارد اما برای دهه‌ها چالش ما این بود که واقعاً چه اتفاقی در داخل کامپوزیت‌ها می‌افتد. یکی از گزینه‌های تصویربرداری نوری است.

با این حال روش‌های مرسوم برای تصویر برداری نوری تنها قادر به ضبط تصاویر در مقیاس کوچک به اندازه ۴۰ تا ۲۰۰ نانومتر هستند که این تکنیک برای تصویر برداری از کامپوزیت‌های نازک بی‌بهره است. اما استفاده از رنگزایی رودامین اسپرولاکتام پژوهشگران قادر به دیدن آسیب‌ها به طور انحصاری با استفاده از میکروسکوپ نوری بودند.

تیم تحقیقاتی NIST در حال برنامه ریزی برای گسترش تحقیقات خود برای کشف دیگر کاوشگرهاست تا بتواند در انواع دیگر کامپوزیت‌ها بکار گیرد. آنها همچنین میخواهند با استفاده از چنین سنسورهایی به منظور افزایش قابلیت مقاومت کامپوزیت‌ها در برابر سرمای شدید و گرما بهره ببرند.

نتیجه ساخت کامپوزیت‌هایی است که می‌تواند مقاومت بیشتری در تماس‌های طولانی با آب داشته باشد که این امر منجر به ساخت پل‌ها و زیرساخت‌های دیگر می‌شود از سوی دیگر، تیغه‌های بزرگ برای توربین‌ها و مقاومت در برابر باد و عوامل جوی را نیز می‌توان مد نظر داشت. تیم پژوهشی قصد دارد با گسترش این نوع سنسورها از استانداردهای جدیدتری برای کامپوزیت‌ها استفاده نماید تا مواد قابل اطمینان و امن‌تر و قوی‌تری تولید گردد.

همیشه مصرف کنندگان می‌خواهند خودروهای کم مصرف و لوازم ورزشی با عملکرد بالا داشته باشند، شهرداری بدنبال ساخت پل‌های مقاوم در شرایط جوی مختلف است و تولید کنندگان به دنبال راه‌های کارآمدتری برای ساخت اتومبیل‌ها و هواپیماهای ایمن و قابل اعتمادتری هستند.

آنچه نیاز داریم مواد سبک وزن هستند؛ استفاده از کامپوزیت‌ها صرفه‌جویی در انرژی است که حتی پس از قرار گرفتن طولانی در محیط ویا در معرض فشارهای ساختاری ترک نمی‌خورند و شکسته نمی‌شوند. برای امکان پذیر ساختن چنین موادی، محققان در موسسه ملی استاندارد و فناوری NIST یک راه برای جاسازی یک کاوشگر آسیب سنج در مقیاس نانو را به یک کامپوزیت بسیار سبک وزن که از اپوکسی و الیاف ابریشم ساخته شده است را توسعه داده‌اند. این کاوشگر با عنوان مکانوفور می‌تواند موجب سرعت بخشیدن به تست محصول شده و بطور بالقوه زمان و مواد مورد نیاز برای توسعه انواع مختلفی از کامپوزیت‌های جدید را کاهش دهد. تیم پژوهشی NIST کاوشگر خود را با یک رنگ شناخته شده با عنوان رودامین اسپرولاکتام (RSS) که در اثر اعمال نیرو از حالت تاریک به حالت روشن تغییر می‌کند استفاده کرده‌اند.

در این آزمایش مولکول رنگزا به الیاف ابریشم موجود در داخل کامپوزیت برپایه اپوکسی متصل شد. همانطور که نیروی اعمالی به کامپوزیت بیشتر و بیشتر شد در اثر فشار و Stress بروی RS، باعث شد تا زمانی که در معرض پرتابه لیزر قرار می‌گیرد حالت برانگیخته پیدا کرده و نور فلورسنتی انتشار دهد.

هرچند رویت این تغییرات برای چشم غیر مسلح امکان پذیر نیست اما توسط یک لیزر قرمز و میکروسکوپ ساخته و طراحی شده توسط پژوهشگران NIST امکان عکس‌برداری از داخل کامپوزیت را امکان پذیر کرده به گونه‌ای که شکاف‌های داخل آن و الیاف شکسته شده نیز قابل رویت است، این نتایج در مجله مواد پیشرفته منتشر شده است.

مواد مورد استفاده در ساخت کامپوزیت‌ها متنوع است. در طبیعت کامپوزیت‌هایی یافت می‌شود مانند پوست خرچنگ و یا عاج فیل که از پروتئین و پلی ساکارید ساخته شده‌اند. در این مطالعه اپوکسی با رشته‌های بلند ابریشم توسط پروفیسور

بهره گیری از فناوری نانو در رنگرزی منسوجات

پلی پروپیلن از نایلون و پلی استر ارزان تر است، اما رنگرزی آن مشکل بزرگی محسوب می شود. چندین روش مرسوم جهت بهبود رنگ پذیری پلی پروپیلن همچون کوپلیمریزاسیون، ترکیب پلیمرها و شاخه دار کردن وجود دارد، ولی تمام این روش ها پر هزینه هستند و در نهایت قیمت تمام شده الیاف پلی پروپیلن افزایش چشمگیری خواهد یافت. فناوری نانو یک راه حل اساسی در این زمینه ارائه کرده که طی آن از نانو رس اصلاح شده با نمک آمونیوم چهار ظرفیتی استفاده شده است. الیاف نانو کامپوزیت پلی پروپیلن حاصله، با رنگرهای اسیدی و دیسپرس قابل رنگرزی هستند. رنگ پذیری الیاف نانو کامپوزیتی پلی پروپیلن / رس ناشی از جاذبه یونی بین رنگرهای اسیدی دارای بار منفی و بار مثبت نمک های آمونیوم چهار ظرفیتی در رس اصلاح شده است. نیروی واندروالس و شاید پیوندهای هیدروژنی، نقش اساسی در رنگرزی الیاف نانو کامپوزیتی پلی پروپیلن با رنگرهای اسیدی ایفا می کنند. در رنگرزی این دسته از الیاف با رنگرهای دیسپرس چنین به نظر می رسد که تمایل بین رنگرهای دیسپرس و نانو رس، مربوط به نیروهای واندروالس و پیوند هیدروژنی است.

رنگرزی الیاف نانو کامپوزیتی (پلی آمید ۶/ نانو رس) با رنگرهای دیسپرس، سریع تر از الیاف پلی آمید خالص صورت می گیرد. البته برای رنگرهای اسیدی و متال کمپلکس ۲:۱ عکس این حالت اتفاق می افتد. طی استفاده از این نوع رنگرهای نانو رس تثبیت شده بر روی مکان های آمینو از جذب و تثبیت رنگرهای اسیدی و یا متال کمپلکس جلوگیری به عمل می آورد.

به منظور بهبود خاصیت رنگ پذیری پلی استر، الیاف نانو کامپوزیتی پلی استر با استفاده از نانوذرات سیلیکا تهیه شده است. با استناد به نتایج الیاف نانو کامپوزیت پلی استر / سیلیکا طی هیدرولیز قلیایی، کاهش وزن بیشتری نسبت به پلی استر خالص خواهند داشت. در این حالت تشکیل ساختار سطحی سخت تر و به موجب ترک ها و حفره های کثیر ایجاد شده، امکان رنگ پذیری بهتر و عمیق تری را فراهم کرده است.

نانوذرات به دلیل کوچک بودن اندازه و نسبت سطح به حجم زیاد و در نتیجه انرژی سطحی زیادی که دارند، از تمایل بیشتری جهت جذب بروی منسوج برخوردار بوده و در نتیجه دوام و ثبات بیشتری خواهند داشت. بر همین اساس فرآیند رنگرزی نیز از مزایای فناوری نانو و نانو موادی نصیب نبوده است. با توسعه فناوری نانو، امکان استفاده از نانوپایگمنت ها میسر شده است. یکی از روش های کاربردی استفاده مستقیم از نانوذرات پیگمنت در رنگرزی است. بهره گیری از چنین دستاوردی در صورتی امکان پذیر خواهد بود که نانوذرات به اندازه مناسبی کوچک شوند و بدون آنکه تجمع کنند در حمام رنگرزی پراکنده شوند.

طی پژوهشی امکان تهیه نانو دیسپرسیون پیگمنت های پرین بیسماید چربی دوست با استفاده از اسپکتروسکوپی نور مرئی مورد بررسی قرار گرفته است. طیف فرابنفش و مرئی نانو دیسپرسیون پیگمنت، با طیف حاصل از محلول چربی سوز هموزن ماند کروموفور یکسان بوده که نتیجه حاکی از پوشش کامل کروموفور در مقیاس نانو به وسیله فاز پراکنده است. رنگرزی الیاف سلولزی نیز با چنین دیسپرسیونی انجام شده است. تحقیقات نشان داده است که نانوذرات سطح فعال دوده Carbon black در ابعاد ۸ نانومتر، قادر هستند در دمای بالاتر از دمای انتقال شیشه ای Tg طی فرآیند رنگرزی حرارتی، به آرامی در الیاف پلی استر و اکریلیک نفوذ کند؛ هر چند که در رنگرزی به روش رمق کشی منسوجاتی همچون، پنبه پشم، اکریلیک و نایلون پراکنده شدن نانو ذرات دوده در محلول مائی و جذب ذرات بروی سطح الیاف تنها بعد از اصلاح دوده از طریق اکسیداسیون به منظور آبدوست کردن آن در اثر تشکیل گروه های هیدروکسیل بروی سطح الیاف امکان پذیر بوده ولی در عمل بدون آنکه نیازی به عامل دیسپرس کننده باشد، ذرات به خودی خود پراکنده می شوند.

نانو کامپوزیت ها موادی هستند که از طریق افزودن نانوذرات داخل ماتریس زمینه تهیه می شوند. پس از افزودن نانوذرات، خواص نانو کامپوزیت بصورت چشمگیری بهبود می یابد.